

Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Yhteinen suunnitelma varmistaa toimintatapojen laillisuuden ja yhdenmukaisuuden sekä oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun Espoossa. Suunnitelma tukee koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama jatkuva ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Koululla on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi kasvatust keskustelua ja perusopetuslain mukaisia ojentamis- ja kurinpitokeinoja. Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Seuraamusten kirjaamisessa sekä niistä ilmoittamisessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan sähköisiä järjestelmiä.

Kasvatust keskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syitä ja seurauksia sekä pohtia keinoja tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja oppilaan koulussa käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatust keskustelu käydään, jos oppilas

- häiritsee opetusta
- muutoin rikkoo koulun järjestystä
- menettelee vilpillisesti
- kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti

Kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja, ja näitä keinoja käytettäessä noudatetaan laissa säädettyä menettelyä ja hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita. Keinojen käyttö perustuu asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitotoimea harkitessaan tulee ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.

Henkilökunta perehdytetään ojentamis- ja kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä seuraa suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta.

Suunnitelman toteutumista tulee seurata aktiivisesti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tulee osaltaan huolehtia suunnitelman seurannasta ja vaikuttavuuden arvioinnista.

Koulun tehtävä:

Suunnitelma on koulun opetussuunnitelman liite, jota koulu täydentää. Oppilaille järjestetään mahdollisuus osallistua koulukohtaisen suunnitelman valmisteluun. Koulun johtokunta hyväksyy suunnitelman. Henkilöstöä ja oppilaskuntaa kuullaan ennen suunnitelman hyväksymistä.

Koulussa varmistetaan, että yhteiset toimintatavat ovat opettajien, huoltajien ja oppilaiden tiedossa. Toimintatavoista ja käytänteistä käydään keskustelua henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Lisäksi koulu voi määritellä oppilaita ja huoltajia kuullen tilanteet, joista kasvatustieteellisen sijaan määrätään suoraan jälki-istunto.

Koulun tulee määritellä vastuut ja toimintatavat opetuksen epäämistä koskevissa tilanteissa:

o Oppilaalle laadittava henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta opetukseen osallistumisen epäämisen aikana ja turvallisen opetukseen palaamisen tukemiseksi: suunnitelman kirjaamisen, toteuttamisen ja seurannan vastuut.

Koulu: Opettaja tai rehtori voi määrätä poistumaan luokasta osaksi oppituntia tai oppitunnin loppuajaksi. Menettelystä tulee ilmoittaa huoltajalle. Tunnilta poistaminen ei vapauta oppilasta opiskeluvollisuudesta. Oppilaan on pysyttävä luokan välittömässä läheisyydessä, jotta opettaja voi puhutella häntä kahden kesken. Tapauskohtaisesti opettaja tekee yhteistyötä naapuriluokkien opettajien sekä koulunkäynninohjaajien kanssa.

o Oppilaan ja hänen huoltajansa osallisuus em. suunnitelman laatimisessa

Koulu: Opettaja tai rehtori toteuttaa suunnitelmaa yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

o Oppilaan mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa opetuksesta epäämisen aikana

Koulu: Yhteistyön tekeminen oppilashuollon kanssa on tärkeää. Oppilaalla tulee olla mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun oppilashuollon psykologin, kuraattorin tai terveydenhoitajan kanssa mahdollisimman pian epäämisen jälkeen.

o Oppilaalle järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen

Koulu: **Toimintakulttuurissa painotamme kohtaamista, kunnioitusta ja osallisuutta. Niiden avulla pyrimme luomaan hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä ennaltaehkäisemään ”ei toivottua” käyttäytymistä ja toimintaa.**

o Oppilaan valvonta seuraavien toimenpiteiden jälkeen:

- Oppilaan poistaminen luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta tai
- kun oppilaan opetukseen osallistuminen on evätty jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi

Koulu: **Oppilaan poistaminen luokkahuoneesta, muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta: Oppilaan on pysyttävä luokan tai muun tilan välittömässä läheisyydessä, jotta opettaja voi puhutella häntä kahden kesken. Tapauskohtaisesti opettaja tekee yhteistyötä naapuriluokkien opettajien sekä koulunkäynninohjaajien kanssa. Oppilaan opetukseen osallistuminen on evätty jäljellä olevan ja/tai sitä seuraavan työpäivän ajaksi: Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Opettajalla tai rehtorilla yksin tai yhdessä on oikeus poistaa oppilas, joka ei noudata suullista määräystä poistua. Voimme poistaa vastarintaa tekevän oppilaan käyttäen sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voimme pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttämisestä on annettava kirjallinen selvitys opetuksen järjestäjälle. Järjestämme tarvittavan oppilashuollon.**

o Yhteistyö koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa

Sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle tulee tarvittaessa ilmoittaa, jos oppilaan oikeus osallistua opetukseen on evätty.

Koulu: **Opettaja ja/tai rehtori tekevät yhteistyötä opiskeluhuollon kanssa. Mietimme tapauskohtaisesti yhteistyötä sosiaalihuollon kanssa.**

Ojentamis- ja kurinpitomenettely	Syy	Päätösvalta	Toimintatapa	Kuuleminen, kirjaaminen, ilmoittaminen	Muutoksenhaku
Oppilaan määrääminen tekemään tehtäviä koulupäivän jälkeen	Oppilas on laiminlyönyt kotitehtävät	Koulun opettaja	Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa.	Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.

<p>Luokasta poistumismääräys</p>	<p>Häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokasta tai muusta opetustilasta.</p>	<p>Koulun opettaja tai rehtori/koulunjohtaja.</p>	<p>Opettaja tai rehtori/koulunjohtaja antaa poistumismääräyksen.</p> <p>Jos oppilas ei noudata poistumismääräystä, opettaja tai rehtori/koulunjohtaja voi poistaa oppilaan luokasta.</p> <p>Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä).</p> <p>Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa.</p> <p>Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto.</p>	<p>Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle.</p> <p>Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.</p>	<p>Ei muutoksenhakuoikeutta.</p>
<p>Koulun tilaisuudesta poistumismääräys</p>	<p>Häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta.</p>	<p>Koulun opettaja tai rehtori/koulunjohtaja.</p>	<p>Opettaja tai rehtori/koulunjohtaja antaa poistumismääräyksen.</p>	<p>Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle. Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys</p>	<p>Ei muutoksenhakuoikeutta.</p>

			<p>Jos oppilas ei noudata poistumismääräystä, opettaja tai rehtori/koulunjohtaja voi poistaa oppilaan koulun tilaisuudesta.</p> <p>Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä).</p> <p>Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa.</p> <p>Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto.</p>	voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.	
Opetuksen epääminen jäljellä olevan koulupäivän ajaksi	Oppilas käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti ja on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai koulun henkilöstön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen vuoksi taikka opetus vaikeutuu	Opetuksen epäämisestä päättää rehtori / koulunjohtaja. Oppilaan voi poistaa opettaja tai rehtori / koulunjohtaja	<p>Rehtori/koulunjohtaja päättää opetuksen epäämisestä.</p> <p>Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa.</p> <p>Arvioitava tilannekohtaisesti. Huoltajan kanssa sovitaan, tuleeko huoltaja hakemaan</p>	<p>Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle.</p> <p>Ilmoitettava tarvittaessa sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle.</p>	Ei muutoksenhakuoikeutta

	kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.		<p>oppilaan koulusta tai voiko oppilas lähteä yksin turvallisesti kotiin.</p> <p>Jos oppilaalle on annettu poistumismääräys, eikä oppilas sitä noudata, rehtori ja/tai opettaja voi poistaa koulun alueelta.</p> <p>Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä).</p> <p>Oppilaalle on järjestettävä tarvittava oppilashuolto.</p>	Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.	
Opetuksen epäminen seuraavaksi työpäiväksi	Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan	Opetuksen epäamisestä päättää rehtori/koulunjohtaja.	Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon	<p>Kirjattava. Ilmoitettava huoltajalle.</p> <p>Ilmoitettava tarvittaessa ~~kunnan~~ sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä</p>	Ei muutoksenhakuoikeutta.

	<p>paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.</p>		<p>psykologin tai kuraattorin kanssa.</p> <p>Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen.</p> <p>Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.</p>	<p>hoitavalle viranomaiselle.</p> <p>Oppilaalle ja hänen huoltajalleen varataan mahdollisuus osallistua opetukseen palaamisen tukemiseksi tehtävän suunnitelman laatimiseen.</p>	
<p>Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat</p>	<p>Tarkastaminen on mahdollista, jos on ilmeistä, että oppilaalla on hallussaan kiellettyjä esineitä tai aineita, joilla voi vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta eikä oppilas pyynnöstä huolimatta luovuta niitä tai osoita luotettavasti, ettei niitä ole.</p>	<p>Opettaja, rehtori / koulunjohtaja</p>	<p>Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Em. suoritustavasta voidaan poiketa, jos asian kiireellinen luonne turvallisuuden kannalta on ehdottoman välttämätöntä.</p>	<p>Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy ja perustelu. Huoltajalle ilmoitetaan mahdollisimman pian.</p> <p>Kirjattava.</p>	<p>Ei muutoksenhakuoikeutta</p>
<p>Oppilaalla olevan esineen tai aineen haltuunottaminen</p>	<p>Haltuunotto koskee laissa kiellettyjä ja muita vaarallisia esineitä tai aineita, tai</p>	<p>Opettaja, rehtori / koulunjohtaja</p>	<p>Oppilasta on pyydettyä ennen haltuunottoa itse</p>	<p>Esineiden haltuunotto on kirjattava, samoin luovuttaminen tai</p>	<p>Ei muutoksenhakuoikeutta</p>

	esineitä, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.		<p>antamaan esine tai aine pois. Jos oppilas vastarintaa tekemällä koettaa välttää haltuunoton, rehtori ja/tai opettaja voivat käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä).</p> <p>Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan huoltajalle paitsi, jos oppilaalla tai huoltajalla ei ole lain mukaan oikeutta pitää niitä hallussaan. Tällöin ne luovutetaan poliisille.</p> <p>Esineet ja aineet säilytetään oppilaan nimellä ja haltuunottopäivällä varustettuna lukitussa paikassa.</p>	<p>hävittäminen. Huoltajalle on ilmoitettava mahdollisimman pian.</p> <p>Jos on käytetty voimakeinoja, kirjallinen selvitys voimakeinojen käytöstä lähetetään aluepäällikölle.</p>	
Kasvatuskeskustelu	Oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai	Opettaja tai rehtori / koulunjohtaja	Yksilöidään teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa. Tarvittaessa selvitetään laajemmin syyt ja seuraukset ja mietitään keinot	Kirjataan kasvatuskeskustelun kirjaamislomakkeelle. Ilmoitetaan huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.

	ihmisarvoa loukkaavasti.		käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi. Huoltajalle on varattava mahdollisuus osallistua kasvatust keskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.		
Jälki-istunto	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti. Yleensä jälki-istunto määrätään, jos epäasiallinen käytös jatkuu kasvatust keskustelusta huolimatta.	Oppilaan opettaja	Yksilöidään teko tai laiminlyönti. Järjestettävä valvonta. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia ja suullisia tehtäviä tai harjoituksia. Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetuksesta.	Oppilasta on kuultava, hankittava tarpeellinen selvitys, kirjattava ja ilmoitettava huoltajalle.	Ei muutoksenhakuoikeutta.
Kurinpito toimi	Syy	Päätösvalta	Toimintatapa	Kuuleminen, kirjaaminen, ilmoittaminen	Muutoksenhaku
Kirjallinen varoitus	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun	Rehtori / koulunjohtaja	Yksilöidään teko tai laiminlyönti.	Oppilasta kuullaan ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys. Huoltajille varataan	Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

	järjestystä tai menettelee vilpillisesti.		Oppilaalle on järjestettävä tarpeellinen oppilashuolto.	tilaisuus tulla kuulluksi. Tarvitaan rehtorin kirjallinen päätös. Päätös annetaan tiedoksi huoltajille ja 15 vuotta täyttäneelle oppilaalle.	
Erottaminen enintään 3 kuukauden ajaksi	Oppilaan rikkomus on vakava tai oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan.	Koulun johtokunta	<p>Yksilöidään teko tai laiminlyönti.</p> <p>Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus erottamisaikana.</p> <p>Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.</p> <p>Oppilaalle on järjestettävä tarpeellinen oppilashuolto.</p>	<p>Oppilasta kuullaan ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys. Huoltajille varataan tilaisuus tulla kuulluksi. Tarvitaan johtokunnan kirjallinen päätös. Päätös annetaan tiedoksi huoltajille ja 15 vuotta täyttäneelle oppilaalle. Sosiaalitoimen edustaja tulee kutsua johtokunnan kokoukseen.</p> <p>Oppilaalle ja hänen huoltajalleen on varattava tilaisuus osallistua opetussuunnitelmaan perustuvan henkilökohtaisen</p>	Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

				suunnitelman laatimiseen.	
--	--	--	--	------------------------------	--